

AMSTERDAMSE VOLKSTUINEN, december 2020

Een paar voorbeelden van artikelen uit de krant

Forse huurverhoging volkstuinen ingetrokken: 'We hebben het verkeerd gedaan en dat trek ik mij aan'

AT5 8 december 2020, 15.46 uur · Aangepast 8 december 2020, 20.30 uur ·

Door Redactie

Het massale verzet tegen de forse huurverhoging voor volkstuinen heeft zin gehad. Wethouder Van Doorninck komt terug op het plan: 'We hebben het verkeerd gedaan en dat trek ik mij aan'. Ruim 27.500 mensen tekenden de petitie tegen de plannen.

Florrie de Pater bij haar tuinhuisje op Frankendael

Door het plan van GroenLinks wethouder van Doorninck zouden huren in bepaalde gevallen met zo'n 400 tot 800 procent worden verhoogd. Tuinders kwamen massaal in opstand en vreesden het ergste. 'Veel tuinders dachten dat ze hun tuin moesten opzeggen', vertelt Florrie de Pater in haar tuinhuisje op Frankendael in Zuidoost.

Na een stevig gesprek met de volkstuinders gisteren, zegt Van Doorninck dat de forse huurverhoging voorlopig van de baan is. 'We zien dat volkstuinders ontzettend geschrokken zijn en dat mensen denken dat ze hun tuin moeten verkopen. Dat is alles wat we niet willen.'

Er zijn mensen die denken dat ze hun tuin moeten verkopen. Dat is alles wat we niet willen.

MARIEKE VAN DOORNINCK, WETHOUDER RUIMTELIJKE ORDENING

Het is een pak van het hart van de volkstuinders, ook in Frankendael. Daar betalen tuinders tussen de 600 en 1000 euro per jaar. Dat mag best iets hoger, vinden ze, maar niet zo extreem.

'Ik kan dat betalen', zegt Florrie de Pater. 'Maar ik vind het niet eerlijk dat andere mensen voor wie hun tuin hun lust en leven is, dat niet kunnen. Die moeten hun tuin verlaten en dan komen hier alleen mensen met hoge inkomens die allemaal hetzelfde zijn.'

Wim Kuiper, bestuurslid van tuinvereniging Frankendael kan er nog boos om worden. 'Als je huurbaas zegt, we gaan verhogen naar vijf keer de huur, dan heb je ook huurbescherming, en ik vind dat de gemeente ons ook bescherming moet bieden'.

Meer geld

Van Doorninck zei het geld nodig te hebben om de tuinparken openbaar toegankelijk te maken. Er moeten bijvoorbeeld extra fietspaden komen. Overigens kon een kwart van de tuinders met een lager inkomen wel een korting van 50 procent krijgen. Het verschil moest dan weer opgebracht worden door de andere tuinders.

Ook dat moet van tafel, vindt Florrie: 'Ik ken hier een tuinder die op bijstandsniveau zit en die zegt: ik voel me heel ongemakkelijk dat een ander voor mij moet betalen'.

Voor mensen die hun tuin nét kunnen betalen is het ook lastig. 'Is het fair dat mensen met een iets hoger inkomen voor hun burens moeten betalen? Dat is inkomenspolitiek op verenigingsniveau. Hoe wil de gemeente dit juridisch onderbouwen?'

'Is het fair dat mensen met een hoger inkomen voor hun burens moeten betalen? Dat is inkomenspolitiek op verenigingsniveau.'

FLORRIE DE PATER - VOLKSTUINDER

Wim Kuiper, van het bestuur van Frankendael is blij met de handreiking van Van Doorninck, maar zegt: 'Ze had eerst met ons moeten praten en dan pas met een plan moeten komen.' Dat erkent Van Doorninck dan ook ruiterlijk: 'Dat hadden we achteraf moeten doen. Ik heb tegen de tuinders gezegd dat we dat verkeerd hebben gedaan en dat ik me dat aantrek. We moeten het gesprek opnieuw voeren'.

Morgen om 13.00 uur bieden de tuinders de petitie aan Van Doorninck aan.

Amsterdamse volkstuinders in de rats om extreme huurverhoging

Amsterdamse volkstuinders zijn in rep en roer. De gemeente dreigt met een enorme huurverhoging en wil een deel van de tuinparken overnemen.

Sybilla Claus 8 december 2020, 10:22 (TROUW)

Wat is de lol van een volkstuin? In tuinpark Kweeklust in Amsterdam-Noord hebben plassen de weg overgenomen. Auto's rijden op de naastgelegen ringweg A10. De to-do-lijst voor een tuin eindigt nooit, en dan moet het krakkemikkige huisje nog geschilderd. Zelfs in de winter komt er een dwingende bestuursmail over de juiste aanlevering voor de hakselaar. 'Afgezaagde kant naar voren!' 'Loofhout en naaldhout scheiden.' 'Geen wilgen!'

Voorzitter Freek Klun legt de lol uit, bij een straalkachel in het clubhuis. Aan de kapstok twee groene waadpakken, op tafel een dode vlieg. "Wij zijn bermtoeristen 2.0. Dat verkeersgedruis verdwijnt naar de achtergrond, wij horen een ijsvogel." Hoewel hij zijn bril verloor toen hij bij het schoeien van de slootrand voorover in de modder viel, blijft hij lyrisch: niets is mooier dan zelfgekweekte courgettes en tomaten te eten. "Of juist na zo'n fietstocht te ontspannen in het groen."

Petitie

De anders zo tevreden bezitters van 8000 tuintjes in veertig tuinparken in de uitdijende hoofdstad zijn collectief van slag. Wat is er loos dat binnen een week ruim 26.000 mensen een petitie tekenen tegen de plannen van wethouder Marieke van Doorninck (GroenLinks)? Zij wil de huren van deze 'groene parels' verhogen met 500 tot 800 procent, onder meer om riolering aan te leggen.

Net als elke volkstuinder prijst Klun het gevoel van cohesie dat zo specifiek is voor deze gemeenschappen. De parken floreren al ruim honderd jaar, ook dankzij veel uren vrijwilligerswerk in de algemene delen. "Jong en oud, arm en rijk zijn hier samen bezig het zo mooi mogelijk te maken. Zo'n sterk weefsel zou je in elke woonbuurt willen hebben. En juist dat zet de GroenLinks- wethouder nu onder druk."

Het college wil daarnaast, met het oog op tienduizenden nieuwbouwbewoners, extra groen scheppen door 20 procent van de tuinparken openbaar te maken met fiets- en wandelpaden. Bovendien moeten tuinparken permanent open gaan en 'diverser' worden. Zo krijgen ook anderen een kans om te tuinieren met concepten als één jaar huur, of gemeenschappelijke tuinen.

Gas terug

Aan de westkant van de stad zetelt Ralf Grevelink in tuinpark De Eendracht. Namen als Rust en Vreugd, Nut en Genoegen, Ons Lustoord en Amstelglorie weerspiegelen een tijdperk, maar ook de trots en het plezier van eigen groen van stadsbewoners die op twee- of driehoog wonen, in straten met vervuilde lucht. Grevelink is voorzitter van de Bond van Volkstuinders, die samen 6000 tuinen in 28 parken vertegenwoordigt.

Maandag sprak hij met wethouder Van Doorninck. Zij schreef afgelopen donderdag een brief aan de gemeenteraad waarin ze – waarschijnlijk geschrokken van het aanzwellende protest –

gas terugneemt. De huurverhoging kan ook over vijf jaar worden gespreid, schrijft ze. En wie een moestuin heeft, komt met een verdubbeling weg. De tuinders nemen er geen genoeg mee. Ze gaan dinsdag massaal digitaal inspreken in de gemeenteraad. De wethouder heeft net de stemming uitgesteld naar januari.

Bond en tuinders gaan wel akkoord met vernieuwing die meer Amsterdammers betreft: “Iedereen is welkom.” Wat zijn de bezwaren? Op Kweeklust zijn zonnepanelen, koperen leidingen en handtassen gestolen. “Het is niet veilig om een afgelegen park dag en nacht open te stellen, zoals de gemeente wil”, zegt Klun.

Betaalbaarheid onder druk

Kwalijkst is dat voor velen de betaalbaarheid onder druk komt te staan, betoogt Grevelink, terwijl de woonhuren in de stad ook al zo stijgen. Arme tuinders kunnen straks de helft korting krijgen, waarschijnlijk door hun stadspas te tonen. Maar dat bedrag moeten de anderen vervolgens ophoesten. “Een gekke benadering van solidariteit, die ons op de stoel van de gemeente zet. Ook lage middeninkomens krijgen problemen”, voorziet Grevelink. Wie nu 600 euro per jaar betaalt voor 250 tot 300 vierkante meter, komt straks uit op 1500 tot 1800 euro.

“De benadering is klassiek top-down. De olifant in de kamer is de honger naar bouwgrond”, oordeelt Klun in Kweeklust. “Overall in de stad spoort de gemeente bewoners aan groen zelf te beheren, omdat dat goedkoper is. Maar hier gaat het andersom. Nergens onderbouwt de wethouder de aanleg van riolering voor 26 miljoen euro. Het is een kwalijke suggestie dat wij illegaal lozen, want iedereen heeft een septic tank.”

De Bond van Volkstuinders hoopt dat het stadhuis inziet dat tekentafelplannen en oekazes over jeneverbesstruiken als border niet op kunnen tegen de inzet en creativiteit van tuiniers. Grevelink: “Daar wordt het niet beter van. Wij willen overleggen, maar complete verantwoordelijkheid houden.”

Lees ook:

Het geheim van de volkstuin

De wachtlijsten voor een lapje grond worden steeds langer. Waarom? Volkstuinders Suzanne de Boer en Marieke de Geus schreven een boek over [het ‘volkstuingevoel’ en het belang ervan voor de natuur](#).

Het geheim van de volkstuin

De wachtlijsten voor een lapje grond worden steeds langer. Waarom? Volkstuinders Suzanne de Boer en Marieke de Geus schreven een boek over het 'volks- tuingevoel' en het belang ervan voor de natuur.

Paul Q de Vries 24 mei 2020, 13:02 (TROUW)

Volkstuinen zijn populairder dan ooit. Gevraagd naar een verklaring voor die stijgende populariteit, valt niet direct het woord 'tuinieren'. "Even weg van alle prikkels", zegt Suzanne de Boer. "De druk van alles. In het groen zijn is ontspannend. Hier is geen haast."

"Als iemand mij hier belt met een vraag over mijn werk, weet ik vaak het antwoord niet eens", zegt Marieke de Geus. "Omdat ik hier zo in een andere wereld ben. Zodra ik de tuin op fiets, voelt het als vakantie. Ik ga in de zomer sowieso niet meer op vakantie, dan is het veel te fijn om hier te zijn."

Uiteindelijk wordt er natuurlijk wel getuinierd. Hun boek 'Volkstuinverhalen' staat vol tips hoe je het beste snoeit, sproeit en zaait, en bevat recepten voor bietensoep en plantengier en instructies hoe je zelf een wormenhotel kunt maken. Maar het opvallendst zijn de portretten van medetuinders.

Uit alle windstreken

Dat blijkt een divers gezelschap. Zo hebben twee mannen in Den Helder een tuin vol aquaria met zeelten en stekelbaarsjes, en telen ze groente op vissenmest. Een kweekster in Dordrecht was vroeger manager en noteert nu alles wat ze zaait of steekt in een Excel-- bestand. En in Amsterdam-Zuidoost vertrouwt een planter op een biologisch-dynamische maankalender om te bepalen wanneer welk gewas de grond in gaat.

Je kunt daarom niet van 'een subcultuur' van volkstuinders spreken. De Boer: "Daar zijn de tuinders te verschillend voor, ze komen ook uit alle windstreken. Bij tuinvereniging Ons Buiten in Leiden telden we mensen uit twintig verschillende landen."

Klopt het beeld van de sociale controle op volkstuinen nog wel; de buurman die op je schouder tikt als je het gras in je tuintje te lang laat groeien? "Dat hangt een beetje af van waar je tuiniert", zegt De Boer. "Op sommige parken is er elke maand controle door de groencommissie. Je kunt zelfs een boete krijgen als je de heg niet bijhoudt."

"Dan moet je het wel bont maken hoor", reageert De Geus. "Toen ik begon, was ik ook een echte prosecco-tuinder. Het ging mij vooral om blote voeten in het gras en gezellig mensen laten langskomen. Inmiddels sta ik ook gewoon elke dag gebukt met mijn handen in de aarde."

Gewilde bouwlocatie

Een ander kenmerk van volkstuinen is dat ze vaak aan de rafelranden van steden liggen; ingeklemd tussen snelwegen en spoorlijnen. Op Amstelglorie in Amsterdam, waar de twee auteurs hun groene paradijsjes hebben, hoor je de vogels fluiten, maar ook de ringweg A10 razen. "Volgens de plannen had het hier nu helemaal volgebouwd moeten zijn", zegt De Boer.

“Steden breiden alsmaar uit en projectontwikkelaars azen op de grond van de volkstuinen. Maar een actie om dit complex te behouden, leverde in een mum van tijd tienduizend handtekeningen op.”

Inmiddels lijkt het gevaar in ieder geval in Amsterdam geweken, nu de wethouder in de vorige week gepresenteerde ‘Groenvisie’ uitspreekt dat de volkstuinen vanwege hun ecologische waarde en hun belang voor de stadsbewoners moeten blijven. Wel moeten op de volkstuinparken meer voorzieningen en activiteiten komen en moeten ze opengesteld worden voor niet-leden.

Daar zijn ze het roerend mee eens, vooral omdat die weg al is ingeslagen. “Er zijn zo’n tweehonderd volkstuincomplexen in Nederland en de meeste kun je gewoon op lopen”, zegt De Geus. “Veel mensen weten dat niet.”

Bang om overspoeld te worden door hordes toeristen zijn ze niet. “Je kunt hier eigenlijk vooral wandelen en picknicken”, zegt De Boer. “Misschien dat er wat meer bankjes neergezet gaan worden. Er wordt op de parken al langere tijd gesproken om opvallende plekken op een andere manier in te vullen, zodat ook bezoekers die geen lid zijn er wat aan hebben.”

In het boek worden al veel van zulke initiatieven beschreven: bomenroutes, kunstroutes, tentoonstellingen, kookworkshops en natuureducatie zoals wildpluklessen en insecten zoeken met schoolklassen. Het is de meest recente incarnatie van volkstuinen.

Na de oorlog waren de meeste volkstuinen echte productietuinen die groente voor in de pan moesten opleveren. Toen werd het recreëren uitgevonden en werden het ook siertuinen. Nu is ‘natuurlijk tuinieren’ het credo. “Gif is taboe en onkruid bestaat niet”, zegt De Geus. “Dat zijn signaalplanten die je iets vertellen over hoe het met de bodem gesteld is.”

Biodiversiteit

Volkstuincomplexen zouden volgens de auteurs ook een ‘kenniscentrum’ kunnen zijn voor de bescherming van biodiversiteit. “Veel tuinders planten alleen inheemse planten, of bloeiende planten voor bijen en vlinders”, zegt De Geus. “De biodiversiteit op de parken is vaak hoger dan in de omgeving, omdat er geen pesticiden gebruikt worden. De tuinders willen zo goed mogelijk voor de natuur zorgen. Zoals natuur ook goed voor ons zorgt. We weten nu toch allemaal hoe belangrijk groen is om verkoeling te brengen, om fijnstof af te vangen.”

‘Koestergroen’, zo wordt het in het boek genoemd. “Een plek van bezinning, van rust”, aldus De Boer. “Er is hier een tuinder die bij de ggz werkt en soms met cliënten die depressief of angstig zijn in de natuur gaat wandelen. Die knappen daar zo van op. We snakken naar contact met de natuur.”

‘Volkstuinverhalen. Over het groene stadsleven.’ Suzanne de Boer, Marieke de Geus, KNNV Uitgeverij, ISBN 9789050117401, 192 blz. € 21,95

Lees ook:

De zon schijnt weer, dus op naar de moestuin

Mooi weer wakkert de tuinlust aan. Drie doorgewinterde tuinders [delen hun tips](#).

Opinie

'Investeer in cohesie, blijf van tuinparken af'

De huur van volkstuinen wordt verhoogd en tuinparken moeten twintig procent van hun grond inleveren. Jennifer Bloemberg-Issa (PvdD) begrijpt niks van deze plannen.

Het Parool 29 november 2020, 19:05

Tuinpark Buikslotermeer, net ten noorden van de Ring. BEELD RUUD VAN ZWET

Volkstuinparken zijn al honderd jaar de groene parels van Amsterdam. Het zijn sociale en ecologische dorpjes midden in onze hectische stad waar Amsterdammers rust vinden. Een plek waar je je eigen groente verbouwt, bloemen laat groeien en waar je je burens wél kent.

Het hoogwaardige groen op de tuinparken krijgt internationale erkenning voor de biodiversiteit. Toch heft het college – voor het eerst in vijftig jaar – enkele volkstuinen op en wordt het mes in alle tuinparken gezet. Uit de Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid blijkt dat tuinparken tot maar liefst twintig procent van hun grond moeten inleveren. Rust en natuur maken plaats voor horeca, sport en infrastructuur.

Biodiversiteit

De biodiversiteit op tuinparken zorgt voor ijsvogels, wilde bijen, vossen, ransuilen en wilde orchideeën. De gevarieerde beplanting op de volkstuinen is voeding voor dieren en geeft volop gelegenheid tot nestelen en overwinteren. Net als natuurgebieden zijn na zonsondergang de tuinparken ontoegankelijk om dieren rust te geven. Waarom zouden we deze bijzondere gebieden splitsen, fietsers en mogelijk scooters erdoor laten sjezen en 's nachts openen? Geasfalteerde, verlichte fietspaden – die 24 uur per dag open moeten – zijn ecologische barrières.

De afname van de biodiversiteit noemt bioloog David Attenborough 'de ware tragedie van onze tijd'. Met de klimaat- en ecologische crisis zou je verwachten dat het college de volkstuinen omarmt, maar alle tuinparken moeten van wethouder Marieke van Doorninck (GroenLinks) tot twintig procent grond afstaan.

Voor de Partij voor de Dieren is biodiversiteit het kernthema voor het behoud en de toekomst van tuinparken. In het volkstuinenbeleid wordt echter vooral ingezet op intensief gebruik en het trekken van meer bezoekers, met als gevolg een verstoring van de biodiversiteit. Ook wil de gemeente het uitstekende onderhoud van de tuinders overnemen, terwijl de stad kampt met financiële tekorten en onderhoudsachterstanden. Bovendien beschikken tuinders over ecologische kennis van het gebied.

Een volkstuinder die ik sprak, zei: "Alles bij elkaar draaien we 8000 uur aan vrijwilligerswerk met het onderhoud van het park. Hoe kan de gemeente dit financieren? De ziel wordt zo uit onze vereniging gehaald." Wrang is dat juist tuinders

aan die rekening gaan meebetalen. De huurprijzen stijgen met bijna 400 procent om de gemeente te betalen voor werk dat tuinders nu zelf gratis en hoogwaardig uitvoeren.

Sociale cohesie

Waar elders vind je zulke prachtige onthaastingsplekken in de stad? Waar kinderen vrijuit spelen zonder gevaarlijk verkeer? Waar ouderen gezond en gelukkig door blijven tuinieren? Op de tuinen is een zeldzame sociale cohesie: tuinders, jong en oud en met verschillende sociaaleconomische posities zetten zich in voor elkaar en hun tuinpark.

Ik was ontroerd door het verhaal van een oude man die moest revalideren na een ongeval. Hij moest naar een verpleeghuis, maar zei: "Breng mij maar naar de tuin, daar zorgen ze wel voor me." En inderdaad: de tuingemeenschap hielp hem er weer bovenop.

Een mooie graadmeter van die sociale samenhang is ook het zwerfvuil: waar je erover struikelt in openbare parken, moet je op een tuinpark je best doen om zwerfvuil te vinden. In een grote stad, waar anonimiteit en eenzaamheid op de loer liggen, bieden de tuinparken belangrijke vormen van sociaal kapitaal met een onschatbare waarde voor geluk, gezondheid en welzijn. Niet alles is in geld uit te drukken.

Volkstuinparken zien zelf de potentie om hun plezier te delen met de buurt. Veel tuinparken organiseren buurtmaaltijden, wandelingen, natuur- en milieuactiviteiten, verkoop van biologische planten, pluktuinen en logeerhuisjes.

De volkstuinen zijn zo waardevol op groen en sociaal gebied dat ze behouden moeten blijven in de huidige vorm. De voorgestelde contractverlenging van tien jaar is dan ook veel te kort. Wie wil investeren in de stad, geeft de volkstuinen de controle om activiteiten te ondernemen die passen bij een tuinpark. Als we onze natuur en biodiversiteit willen redden, moeten we nu in actie komen.

Jennifer Bloemberg-Issa, gemeenteraadslid Partij voor de Dieren.